

Årsredovisning 2024

Grundskolenämnden

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Mål och uppdrag	6
Måluppföljning.....	6
Uppdragsuppföljning.....	13
God ekonomisk hushållning	14
Väsentliga personalförhållanden.....	18
Förväntad utveckling.....	21
Konkurrensutsättning.....	22
Internkontroll	23
Kontroller och åtgärder	23

Sammanfattning

Under året har ledningen för grundskolan förändrats då nya personer har tillträtt som grundskolechef, biträdande grundskolechef och utbildningsdirektör. Den nya grundskoleledningen har skapat strukturer i grundskolan för tydligare styrning, med fokus på kvalitet och likvärdighet och byggt ett systematiskt kvalitetsarbete som ska skapa förutsättningar för högre studieresultat.

Nämnden har totalt sex nämndmål. Av dessa nämndmål bedöms två mål uppfyllda i hög grad, tre mål bedöms delvis uppfyllda och ett mål bedöms inte vara uppfyllt. Andelen elever som är trygga i skolan är hög samtidigt som närvaron hos eleverna ökar. Andelen behöriga lärare ökar. Kunskapsresultaten är låga men strukturer för att möta utmaningarna med låga resultat har skapats och implementerats. Grundskolans förmåga att möta varje elevs behov, potential och förutsättningar har stärkts och arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbete har utvecklats. Uppdraget "Säkerställa en långsiktig och hållbar ekonomi för grundskolan i Haninge kommun" är slutfört. Identifierade åtgärder kommer både att stärka styrningen mot en långsiktig hållbar ekonomi och förutsättningarna för ökade studieresultat. Åtgärderna är antingen genomförda eller hanteras genom strategiska aktiviteter i nämnd- och verksamhetsplan med budget 2025.

Nämnden har genomfört sex kontrollmoment enligt nämndens internkontrollplan. Kontrollerna identifierade två brister och nämnden kommer att arbeta vidare med att stärka den interna kontrollen för att förebygga risker och säkerställa en god förvaltningskultur. Nämnden redovisar också väsentliga personalförhållanden, förväntad utveckling 2025 samt nämndspecifika upphandlingar och avrop som genomförts över två miljoner kr.

Grundskolenämndens sammanlagda budgetram för 2024 uppgick till 1 786,2 mnkr inkluderat elevpengsystemet. Det ackumulerade utfallet för året var 1 782,0 mnkr vilket innebar en positiv avvikelse i förhållande till budget med 4,2 mnkr eller 0,2 procent.

Årets resultat för nämnden blev positivt mycket till hjälp av statsbidragsintäkter. Negativa avvikelser förklaras av flera faktorer, bland annat ett högre utfall inom elevpengsystemet på grund av ett större antal elever än budgeterat. Andra påverkande faktorer var lågt budgeterade lönekostnader i förhållande till de faktiska behoven som uppstod under året, kostnader för evakueringar samt ökade kostnader kopplade till Statens institutionsstyrelse (SiS) för elever som varit placerade inom SiS.

Inledning

Nämndens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämndplan med budget. Nämndplanen är en ettårig plan som fastställer vad nämnden ska bidra med till kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och Budget 2024–2027. I nämndplanen har nämnden tagit fram nämndmål och indikatorer som konkretiserar vad nämnden kommer att bidra med för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Årsredovisning omfattar verksamhetsresultat och eventuella utfall samt måluppfyllelse för nämndmål och indikatorer samt uppdrag. Nämndens årsredovisning utgör underlag för den koncernövergripande rapporteringen.

Händelser av väsentlig betydelse

Under 2024 har grundskolan fått ny ledning. En ny grundskolechef och en biträdande grundskolechef tillträdde i februari och i augusti tillträdde en ny utbildningsdirektör. Den nya grundskoleledningen har under 2024 byggt upp en struktur för tydligare styrning i grundskolan med fokus på kvalitet och likvärdighet med målet att kunskapsresultaten ska öka. Vid läsårsstart 2025 anordnades en uppstartskonferens för kommunens alla lärare och skolledare med syftet att stärka känslan av att vara en viktig del av Haninges skolkoncern samt att sätta en gemensam riktning för arbetet i Haninges grundskolor. Vid konferensen implementerades bland annat arbetet med screening inom svenska och matematik.

Ett omfattande arbete har genomförts för att bygga en struktur för ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att identifiera behov i verksamheten och skapa förutsättningar för analys som underlag för relevanta åtgärder. Grunden i det systematiska kvalitetsarbetet är screeningplaner i svenska och matematik som införts under året. Dessa synliggör specifika behov av tidiga insatser som behövs för att lyckas i skolan. Det systematiska kvalitetsarbetet utgår ifrån kommunens mål och invånarlöfte samt det statliga uppdraget, vilket ger en röd tråd genom hela styrkedjan.

Under året togs beslut om och upphandlades ett system för att kunna genomföra ett samlat skolval för Haninge kommuns medborgare. Den nya organisationen och riktlinjerna minskar avsevärt på administrationen kring skolvalet i kärnverksamheterna och ökar valmöjligheten för medborgarna.

Ett arbete för att nå en långsiktigt hållbar ekonomi för Haninges grundskolor har påbörjats under året. Fokus har legat på att ta fram en tydlig struktur för budgetuppföljningar med alla skolor. Rektor, administrativ chef, ansvarig verksamhetschef och controller har träffats en gång i månaden för att gå igenom skolans ekonomi. Vid behov skriver verksamheten åtgärdsplaner löpande under året. Denna tydliga struktur har gett resultat på enheternas ekonomiska utfall. Förändringar vad gäller ekonomistyrningen av lokalkostnader och lokalkompensation har setts över och förändrats för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla skolor. Utifrån samma princip om likvärdighet har rektorlönerna, som tidigare låg på varje enhet, nu lyfts upp så att de bekostas på central nivå. Vidare har det identifierats att införande av volymkompensation för anpassad grundskola och specialskola bör utredas eftersom det skulle stärka förutsättningarna för en långsiktig hållbar ekonomi.

Läsåret har inneburit en del evakueringar på grund av renoveringar av Kvarnbäcksskolan, Runstensskolan, Vendelsöalmsskolan och Svartbäcksskolan. Evakueringarna medförde ökad arbetsbörda för berörda skolor samt ökade kostnader för iordningställande av lokaler, flytt samt kostnader för skolskjuts.

Mål och uppdrag

I nämndernas årsredovisning redovisas en uppföljning av samtliga nämndmål och uppdrag samt en bedömning om nämndplanens målsättningar kommer att uppnås för helåret. Om det finns resultat för kommunfullmäktiges eller nämndens indikatorer redovisas detta i tabellerna tillhörande respektive mål. Resultaten för indikatorerna kommenteras i de fall resultatet inte ligger i linje med fullmäktiges eller nämndens målsättning.

Måluppföljning

Trygga Invånare

Tryggheten är vår tids stora frihetsfråga. Det offentliga rummet ska tas tillbaka till hederliga invånare och resurser ska läggas på uthålliga åtgärder som bidrar till minskad kriminalitet och ökad trygghet. Kommunen har som mål att Haninge inte ska ha några utsatta områden 2030.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare	32,5	30,7		27,0
Trygghet i skolan, årskurs 8	79,9%	79,9%	80,4%	86,0%
Andel som känner sig trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute	61,3%	60,3%	64,9%	69,0%

1.1 Ökad trygghet och studiero

Trygghet och studiero är viktiga förutsättningar för elevernas kunskapsutveckling. Alla elever har rätt till en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolan ska utgöra en god arbetsmiljö som genomsyras av respekt – respekt mellan de olika individer som vistas där, men också respekt för den studiero som både elever och lärare behöver. Särskilt fokus ska läggas på att skapa studiero i skolorna genom trygghetsarbete där nolltolerans mot verbala och fysiska kränkningar ska råda. Ingen ska behöva vara rädd i skolan och elever ska ha goda möjligheter att koncentrera sig på sitt skolarbete. Trygghet i skolan skapas bl. a genom skolans värdegrundsarbete men påverkas också av den trygghet elever upplever utanför skolan, i hemmet och i andra sammanhang som skolan har begränsade möjligheter att påverka själv.

Trygghetsarbetet i skolan ska stärkas i syfte att möjliggöra tidiga insatser, bidra till elevens behov av trygghet i och utanför skolan och öka möjligheten för elever att tillgodogöra sig undervisningen. Trygghetsarbetet i skolorna ska förstärkas genom att socialsekreterare och socionomer kopplas till skolorna. Vid mobbing ska skolan alltid undersöka förutsättningar att flytta den elev som mobbar. Det inledda arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas vidare och förstärkas för att all personal ska känna sig trygga med hur de kan upptäcka elever i utsatthet samt hur de ska agera i en sådan situation. Det är viktigt att genomföra tidiga och systematiska insatser för att förebygga ungdomskriminalitet. Haninge kommun har

väletablerade forum för samarbeten med vårdnadshavare och ungdomar för att följa och informera om trygghetsarbetet. Genom samverkan mellan skolor, kultur- och fritidsverksamhet samt socialtjänsten har Haninge kommun fortsatt arbeta för att stoppa nyrekryteringar av ungdomar till kriminella grupperingar.

Kommentar:

Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Bedömningen bygger på att tryggheten ökar och att en ökad andel elever uppger att de har hög tillit till att vuxna i skolan gör tillräckligt om en elev blir illa behandlad.

Utfallet på indikatorn ”trygghet i skolan, årskurs 8” är 80,4 procent. Det är ett högre utfall jämfört med länet (79,7 procent), Järfälla (74,7 procent), lika utfall jämfört med Huddinge (80,4 procent) och lägre utfall jämfört med Nacka (85,4 procent). Detta indikerar att skolan i stor utsträckning upplevs som en trygg plats för barn och unga i samhället.

Arbetet med att stärka förmågan att minska kränkande behandling bedöms ha givit resultat. En större andel elever har en hög tillit till att vuxna i skolan gör tillräckligt om en elev blir illa behandlad. I årskurs 8 har 63,3 procent hög tilltro till att vuxna i skolan gör tillräckligt om en elev blir illa behandlad vilket är högre jämfört med länet (55,6 procent), Järfälla (47,5 procent), Huddinge (59,1 procent) och något lägre jämfört med Nacka (64,9 procent). Det finns dock fortfarande ett antal elever som inte har den tilltron varför arbetet mot kränkande behandling alltid måste ha en hög prioritet i Haninges skolor.

Under året har ett stort fokus lagts på trygghetsarbetet och flera insatser för att stärka arbetet har genomförts, däribland fortbildning i rutinerna och juridiken kring hantering av kränkande behandling samt hot och våld. Vidare har samverkan med andra förvaltningar och i olika forum utvecklats. De viktigaste är sociala insatsgrupper för elever i kriminalitet, ”SSPF-grupp” som är en direkt trygghetsstärkande insats på skolorna, ”SSPF-individ” som är förebyggande insatser för enskilda elever och pilotprojektet skolsociologer i skolan som ska bidra till ökad trygghet.

En skola med fokus på kunskap och studiero

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Skolor i Haninge kommun ska präglas av tydliga regler och fokus på trygghet, resultat och studiero.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi	5,5	5,5		5,5
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel	81,3%	80,1%	74,9%	90,0%
Elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun	71,4%	71,2%	68,1%	80,0%
Gymnasieelever med behörighet till universitet och högskola inom 3 år, andel	51,7%	52,1%	52,2%	55,0%
Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel	65,1%	66,3%	65,9%	70,0%
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, andel	14,9%	16,6%		7,5%

2.1 Utbildningen i Haninge kommuns grundskolor ska ge varje elev möjligheten att välja gymnasieinriktning och på så sätt kunna välja sin framtid

I Haninges skolor ska varje elev få tillgång till en undervisning och lärmiljö som bidrar till utveckling av de kunskaper och förmågor som leder till möjligheten att själv välja gymnasiestudier.

Organisering, planering och genomförande av undervisning ska ske på ett sätt så att elevens potential att nå de högsta kunskapsmålen i läroplanerna kan förverkligas.

Haninge skolors undervisning och lärmiljöer ska präglas av hög kvalitet, trygghet, studiero och sömlösa stadiövergångar.

Kommentar:

Målet bedöms inte vara uppfyllt på grund av att studieresultaten vid vårterminens slut 2024 sjunkit. Det beror främst på att andelen elever med godkänt betyg i matematik minskat från 85,3 procent till 80,6 procent och att andelen elever med godkänt betyg i svenska som andraspråk (SvA) minskat från 63,2 procent till 49,1 procent. Det påverkar utfallet på de tre indikatorerna som mäter studieresultaten.

Utfallet på indikator ”behörighet till yrkesprogram” är 74,9 procent. Utfallet är lägre jämfört med länet (85,8 procent) och riket (82,1 procent). Trenden för kommunen, länet och riket är nedåtgående. Resultatet för Haninge är lägre jämfört med Järfälla (84,1 procent) Huddinge (85,1 procent) och Nacka (93,7 procent).

Utfallet på indikatorn ”andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen” är 68,1 procent och avser alla elever boende i kommunen oavsett vilken skola eleven går i. Utfallet är lägre jämfört med länet (78,4 procent) och riket (72,4 procent). Trenden för kommunen, länet och riket är nedåtgående. Resultatet för Haninge är lägre jämfört med Järfälla (70,7 procent) Huddinge (77,9 procent) och Nacka (86,9 procent). Motsvarade utfall för elever som går i Haninges kommunala skolor är 59,7 procent.

Utfallet på indikatorn ”meritvärde kommunala skolor, genomsnitt” är 202,1. Utfallet är lägre jämfört med länet (235,4) och riket (222,6). Trenden för kommunen, länet och riket är nedåtgående. Resultatet för Haninge är lägre jämfört med Järfälla (222,2) Huddinge (233) och Nacka (259,9).

Det är ett långsiktigt arbete att vända den nedåtgående trenden och en rad insatser har under året gjorts för att höja resultaten successivt. Tydligare styrning och likvärdighet samt förbättrade analyser och riktade insatser skapar förutsättningar för ökade studieresultat. Resultaten ovan avser läsåret 2023-2024 varför åtgärder som vidtagits sedan ny ledning för grundskolan tillträdde i februari 2024 inte fått fullt genomslag för just denna elevgrupp.

Den viktigaste insatsen för att höja studieresultaten i nämndens skolor är en ny struktur för systematiskt kvalitetsarbete. Systematiskt kvalitetsarbete syftar till att synliggöra kvalitet och likvärdighet. De tre viktigaste beslutade och påbörjade insatserna under året är införandet av en screeningplan, kvalitetsobservationer på skolor och aktivitetsplaner för alla elever med F i ett eller två ämnen.

Kontinuerlig screening är grunden för ett arbete med fokus på mer träffsäkra analyser och insatser som syftar till att ge alla elever förutsättningar för högre studieresultat att lyckas i skolan. I matematik har 80 procent av eleverna i årskurserna F-9 screenats och i svenska har nästan 100 procent av eleverna i årskurserna F-6 screenats. Resultaten indikerar att insatser behövs gällande bland annat bråk och decimalform inom matematiken och i svenska avkodning och språkförståelse. Elevanpassade insatser har påbörjats.

Återkommande kvalitetsobservationer på samtliga skolor ger ett bra underlag för att utveckla undervisningen i syfte att höja kunskapsresultaten. Observationer har genomförts på alla skolor och det viktigaste utvecklingsområdet som identifierats är att synliggöra lärandet för eleverna under lektionerna.

Aktivitetsplaner för alla elever med F i ett eller två ämnen är en effektiv insats med förväntat snabba resultat då dessa elever sällan har generella inlärningssvårigheter och därmed ofta kan nå högre betyg med mindre insatser. Genom att lägga fokus på aktivitetsplaner är förväntningen att de aktuella eleverna når godkända betyg i alla ämnen till sommaren 2025, vilket kommer att bidra till kommunens aggregerade resultat men framför allt göra stor skillnad för individerna.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	212,8	209,6	202,1	228,0

2.2 Ökad närvaro

Elevers närvaro i kommunens skolverksamheter är en förutsättning för att kontinuerligt utveckla kunskap och förmåga som möjliggör en god utbildning, en deltagande samhällsmedborgare och ett skydd mot ohälsa och utanförskap.

Elevers närvaro i kommunens skolverksamheter skapas genom en rad olika förutsättningar såsom god lärmiljö, trygghet, studiero, delaktighet, tillitsfulla relationer och hälsa. Avgörande är att arbeta systematiskt för att på individ- och gruppnivå identifiera tidiga och anpassade insatser. Andra viktiga förutsättningar för närvaro är att elever har sådana familjeförhållanden att de får och kan delta i verksamheterna.

Kommentar:

Målet anses delvis uppfyllt. Frånvaron i grundskolan minskar men behöver minska ytterligare. Under läsåret 2023/2024 låg den totala frånvaron (anmäld och oanmäld) för eleverna i nämndens skolor på 11,96 procent och under hösten 2024 har den minskat till 10,83 procent. Andelen elever med en närvarograd på mer än 90 procent har ökat det senaste året från 49 procent till 59,8 procent.

Nämnden bedriver flera utvecklingsarbeten för att stärka arbetet för en ökad skolnärvaro samt för att stärka hanteringen av närvaro- och skolpliktsfrågor. Processen kring uppföljning och insatser gällande frånvaro har förtydligats och en ökad frånvarorapportering samt utveckling av systemstöd har stärkt förutsättningarna för en samlad bild av frånvaron som möjliggör djupare analys och snabbare insatser vid elevers frånvaro. Till stöd för skolorna finns närvaroteamet som har en rådgivande och stöttande funktion i det förebyggande arbetet och i individärenden.

2.3 Utökad förmåga att möta varje elevs behov, potential och förutsättningar

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Detta ställer krav på skolans förmåga att tidigt identifiera varje enskild elevs förutsättningar, behov och potential. Det ställer också krav på organisering av undervisningen, tidiga insatser, att undervisningen bidrar till elevens trygghet, studiero, kunskapsutveckling och måluppfyllelse. Samverkan med vårdnadshavare och relevanta aktörer inom kommunen bidrar till allt detta. Andra viktiga områden är att skolan går i dialog med föreningar som söker samarbete, att skolmiljöer och läromedel förbättras samt att skolbiblioteken stärks för att främja läsandet. Grundskolenämnden förstärker fokus tillsammans med socialnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden på hög kvalitet i skolan för placerade barn och unga. Det finns en skolakut i kommunen.

Skolan ska även rusta elever för de första stegen i ett kommande arbetsliv. Det är viktigt att veta vad kommande arbetsgivare värdesätter hos medarbetare och att ha god kunskap om möjliga yrkesval.

Kommentar:

Målet anses i hög grad uppfyllt då arbetet med den nya screeningplanen som implementerats under året ger skolorna bättre förutsättningar och en klart förbättrad förmåga att kunna möta varje elevs behov, potential och förutsättningar. Strukturen för det nya kvalitetsarbetet ger vidare förhöjd förmåga för att följa upp resultaten och vidta åtgärder även på aggregerad nivå.

En stärkt struktur för samverkan med andra förvaltningar såsom Kultur- och fritidsförvaltningen samt Social- och äldreförvaltningen har gett en ökad förmåga att samordna insatser kring individer, däribland genom arbetet med sociala insatsgrupper (SIG), arbetet med att säkerställa skolgång för placerade barn (SAMS) och arbetet med kommunens skolakut.

För att förbereda elever på studie- och yrkesval har ett arbete inletts med den ideella utbildningsorganisationen ”Ung Företagsamhet” som ger unga möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. Under 2025 introduceras Ung Företagsamhet i grundskolan. Fokus är att möjliggöra ökad insikt och kunskap för eleverna i sina val inför ett framtida yrkesval. Det ska även syfta till att öka kunskapen om gymnasiets yrkesprogram samt vilka karriärmöjligheter som finns inom de olika branscherna. På sikt ska eleverna få en ökad förståelse för deras roll i samhället samt deras förmåga att påverka.

2.4 Stärkt språk och språkutveckling

Ordförrådet är en av de viktigaste faktorerna för skolframgång eftersom ett stort ordförråd är viktigt för språkförståelsen som i sin tur är avgörande för läsförståelsen. Språkutveckling går även hand i hand med kunskapsutveckling eftersom språket ger förutsättning för kunskap och förståelse. Med ökad kunskap utvecklas även språket vilket tillsammans möjliggör utbildning, utveckling av förmågor och deltagande i det demokratiska samtalet.

Den miljö där elever vistas är en viktig faktor för att språkutvecklingen och kunskapsutvecklingen ska samverka på det sätt som möjliggör en god skolgång. Det är viktigt att möta det svenska språket tidigt och för många är hög närvaro i skola en nödvändig förutsättning då det endast är där tillräcklig tillgång ges till samspel mellan språk och kunskap.

Kommentar:

Målet bedöms delvis uppfyllt då arbetet med screening gett en tydlig bild av vilka utmaningar de olika skolorna står inför vilket lett till att relevanta insatser har planerats och satts in. Stärkt språk och språkutveckling är nyckeln till bättre skolresultat och är prioriterat i grundskolans arbete.

Resultaten av den första screeningperioden visar på låga resultat inom avkodning, språkförståelse och läsförståelse i lågstadiet och delvis i mellanstadiet. Resultaten indikerar att avkodningen inte är tillräckligt automatiserad för att eleverna ska klara av att läsa mer avancerade texter med tillräckligt god läsförståelse för att ta till sig ny kunskap. Av den anledningen fokuserar skolorna på daglig läsning och samtliga lärare som undervisar i svenska har tagit del av fortbildning i läsutveckling.

Elever med svenska som andraspråk har betydligt lägre resultat inom språkförståelse och läsförståelse jämfört med elever som har svenska som modersmål. Detta är kunskaper som tar betydligt längre tid att erövra än den tekniska sidan av läsning (avkodning) och som kräver språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt hos undervisande lärare i alla ämnen. Av den anledningen deltar kommunen i Skolverkets projekt kring nyanlända och elever med annat modersmål där en stor del av det projektet fokuserar på utveckling av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) vilket är en stor satsning för att stärka kompetensen inom stärkt språk och språkutveckling. 125 lärare kommer gå en omfattande utbildning inom SKUA under de kommande två åren. I förskoleklass har 50 pedagoger tagit del av utbildningen. Ytterligare 50 pedagoger påbörjar fortbildningen under vårterminen.

Stärkt språk och språkutveckling är prioriterat i alla ämnesnätverk, inkluderat fritidshemmet som arbetar med att utveckla språkfrämjande lärmiljöer.

2.5 Legitimerade lärare

Målet är att elever i högre grad undervisas av behöriga lärare i skolan och ytterst att måluppfyllelsen för kommunens skolverksamhet ökar. Lärare är den enskilt viktigaste faktorn för goda skolresultat. Kompetenta lärare bidrar till en undervisning av hög kvalitet i en arbetsmiljö som präglas av trygghet och studiero. Därför ska undervisande lärare i kommunens skolor vara legitimerade.

Behovet av behöriga och legitimerade lärare i skola är och kommer för en längre tid framåt vara större än tillgången på arbetsmarknaden.

Förmågan att skapa bästa möjliga förutsättningar för våra lärare i skolan att utföra sitt uppdrag har en stor betydelse för våra elevers förutsättningar att uppnå goda kunskapsresultat och hög måluppfyllelse. Därför ska undervisande lärare i kommunens skolor i högre grad avlastas genom att till exempel, utöka personal inom olika stödfunktioner, genom tekniska lösningar eller minska administrationen.

Kommentar:

Målet bedöms delvis uppfyllt. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen (behöriga lärare med legitimation) har ökat sedan 2017 och är idag 81,8 procent. Det är en lägre andel jämfört med länet (85,8 procent), riket (86,3 procent), Järfälla (85,8 procent), Huddinge (86,1 procent) och Nacka (87,1).

Andelen lärare som undervisar i ämnen de är behöriga i är för Haninge 63,7 procent vilket är lägre jämfört med länet (73,2 procent), riket (72,4 procent), Järfälla (71,4 procent), Huddinge (71,9 procent) och Nacka (80 procent).

Insatser genomförs för att öka legitimationsnivån och attraktiviteten. Haninge kommun har ett väl etablerat samarbete med flera universitetets och högskolors verksamhetsförlagda utbildning (VFU) dvs praktik för lärarstudenter. Förhoppningen är att dessa återkommer till arbete i Haninge som legitimerade lärare.

Under våren genomfördes ett arbete med att följa upp rekryteringsprocesserna på grundskolorna i kommunen för att säkerställa att obehöriga lärare i så stor utsträckning som möjligt ersätts av behöriga lärare.

Uppdragsuppföljning

Säkerställa en långsiktig och hållbar ekonomi för grundskolan i Haninge kommun

Grundskolenämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att säkerställa de förutsättningar som skapar en långsiktig och hållbar ekonomi för nämndens skolor. Vi lever i en föränderlig värld där elevvolymen och elevunderlaget för kommunens skolor är i ständig förändring. Det ställer krav på en flexibel skolorganisation. Samtidigt ska lärare få vara lärare eftersom varje elev ska få tillgång till en undervisning och lärmiljö som bidrar till utveckling av de kunskaper och förmågor som leder till möjligheten att själv välja gymnasiestudier. En viktig del är att fortsätta arbeta med att minska lokalkostnader i syfte att kunna använda en större andel av skolpengen till undervisning och lärare.

Kommentar:

Uppdraget återrapporterades vid nämndsammanträdet den 11 december 2024 (dnr GN-2023-00512). Nämnden beslutade att godkänna utredningen samt att uppdra åt utbildningsförvaltningen att utreda införande av volymkompensation för anpassad grundskola och specialskola. De åtgärder som identifierats i utredningen är antingen genomförda eller hanteras genom strategiska aktiviteter i nämnd- och verksamhetsplan med budget 2025.

God ekonomisk hushållning

I nämndens årsredovisning redovisas nämndens ekonomiska resultat. Det ekonomiska resultatet omfattar både drift- och investeringsbudget.

Grundskolenämndens beslutade driftbudget i Kompletterad Mål och budget 2024–2027 uppgick till 1 792,6 mnkr. I april 2024 beslutade kommunfullmäktige om tre tekniska ramjusteringar. De tekniska ramjusteringarna innebar en justering av driftbudgetram mellan utbildningsnämnderna. Efter samtliga budgetjusteringar fastställdes ramen år 2024 för grundskolenämnden till 1 786,2 mnkr.

Kompletterad Mål och Budget 2024, mnkr	-1 792,6
Överföring av medel enligt beslut i KS (april)	2,1
Teknisk ramjustering avseende förvaltnings centrala kostnader	10,6
Teknisk ramjustering för pengsystemet	-6,3
Justerad budget 2024	-1 786,2

Driftredovisning

Grundskolenämnden, mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot 2024	Förändring %
Intäkter	286,3	259,7	26,6	10,3%	287,1	-0,8	-0,3%
Kostnader	-2 068,3	-2 045,9	-22,4	-1,1%	-1 960,0	-108,3	5,5%
Nettoresultat	-1 782,0	-1 786,2	4,2	0,2%	-1 672,9	-109,1	6,5%

Grundskolenämndens nettoresultat uppgick till 1 782,0 mnkr för 2024, vilket innebar en positiv avvikelse mot budget med 4,2 mnkr eller 0,2 procent. Jämfört med föregående års driftresultat ökade nettokostnaderna med 109,1 mnkr (6,5 procent). Avvikelsen mot budget kan främst förklaras av ökade intäkter avseende statsbidrag, vilka inte kunde förutses i sin helhet vid budgetprocessens inledning. Kostnadsavvikelsen gentemot budget berodde huvudsakligen på högre kostnader för elever som var placerade inom SiS (Statens institutionsstyrelse), samt ökade kostnader för särskilda elevsättningar. Evakueringskostnader till följd av oförutsedda händelser bidrog också till budgetavvikelsen.

Resultaträkning

Konto, mnkr	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot 2024	Förändring %
Taxor och avgifter	40,3	38,8	1,5	3,9%	39,0	1,3	3,4%
Försäljning av verksamhet	32,0	22,5	9,5	42,0%	31,6	0,4	1,2%
Bidragsintäkter	175,3	149,5	25,8	17,2%	167,1	8,2	4,9%
Övriga intäkter	38,7	48,9	-10,1	-20,7%	49,4	-10,7	-21,6%
Intäkter	286,3	259,7	26,6	10,3%	287,1	-0,8	-0,3%
Löne- och personalkostnader	-949,8	-940,1	-9,7	-1,0%	-943,4	-6,3	-0,7%
Lokalkostnader	-299,0	-307,5	8,6	2,8%	-262,3	-12,5	-4,7%
Kostnader för bidrag	-3,2	-4,4	1,2	27,2%	-1,2	-2,0	-166,2%
Köp av tjänster	-733,6	-696,4	-37,2	-5,3%	-668,1	-65,5	-9,8%
Övriga kostnader	-70,5	-87,8	17,3	19,7%	-73,8	3,3	4,4%
Avskrivningar och ränta	-12,3	-9,7	-2,7	-27,7%	-11,2	-1,2	-10,5%
Kostnader	-2 068,3	-2 045,9	-22,4	-1,1%	-1 960,0	-108,3	-5,5%
Nettoresultat	-1 782,0	-1 786,2	4,2	0,2%	-1 672,9	-109,1	-6,5%

Årets intäkter uppgick till 286,3, mnkr (nämndinterna transaktioner eliminerade), vilket innebar en positiv avvikelse mot budget med 26,6 mnkr. Denna avvikelse var främst ett resultat av statsbidrag som inte budgeterats eftersom information om förändring av statsbidragsramar blev kända efter att budgetprocessen stängt, vilket innebar att hänsyn inte kunde tas i budget till de nya statsbidragsramarna.

Årets kostnader uppgick till 2 068,3 mnkr (nämndinterna transaktioner eliminerade), vilket innebar en negativ avvikelse mot budget med 22,4 mnkr. Avvikelsen var ett resultat av ökade personalkostnader på grund av sjukfrånvaro samt bemanningsbehov för barn med särskilda behov. Även kostnader för elever som varit berörda av SiS-placeringar samt särskilda eleversättningar var högre än budgeterat (köp av tjänster).

Resultaträkningen inkluderar även utfallet för elevpengsystemet, vilket påverkar både intäkter och kostnader.

Driftredovisning per verksamhet

Verksamhet, mnkr	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot 2024	Förändring %
Pengsystem GN	-1 518,9	-1 514,6	-4,2	-0,3%	-1 398,7	-120,2	8,6%
Central förvaltning och nämnd GN	-273,1	-271,6	-1,5	-0,6%	-256,6	-16,6	6,5%
Grundskola år F-6 kommunal regi	7,1	0,0	7,1	n.a.	-5,3	12,4	-232,8%
Grundskola år F-9 kommunal regi	2,9	0,0	2,9	n.a.	-12,3	15,2	-123,4%
Grundskolenämnden	-1 782,0	-1 786,2	4,2	0,2%	-1 672,9	-109,1	6,5%

Grundskolenämndens ackumulerade nettoresultat för perioden motsvarade en positiv avvikelse om 4,2 mnkr i förhållande till budget. Elevpengsystemet redovisade en negativ avvikelse i förhållande till budget med 4,2 mnkr, vilket främst förklaras av fler elever jämfört med budgeterade volymer.

Central förvaltning hade en negativ avvikelse i förhållande till budget med 1,5 mnkr. Underskottet på central förvaltning med 1,5 mnkr berodde framför allt på ökade kostnader för särskilda elevsättningar (10,4 mnkr över budget) och evakueringskostnader som inte varit budgeterade (6,1 mnkr). Kostnader för särskilda elevsättningar uppgick till 48,8 procent av förvaltningens totala driftbudget. För skolskjuts redovisades ett överskott i förhållande till budget med 6,1 mnkr.

Grundskolorna i egen kommunal regi rapporterade ett positivt utfall i förhållande till budget med totalt 10,0 mnkr. Överskottet kan delvis hänföras till ökade statsbidragsramar som inte var inkluderade i den ursprungliga budgeten för året. Orsaken till detta var att vissa statsbidragsramar var okända vid tidpunkten för budgetprocessens avslut, vilket medförde att de inte kunde beaktas vid budgeteringen. Från och med september månad hade statsbidrag om sammanlagt 25,8 mnkr bokförts till grundskolorna. Utöver detta hade en budgettram om 13,6 mnkr för statsbidraget *Stärkt kunskapsutveckling* omfördelats från central förvaltning till grundskolorna.

Samtidigt hade grundskolorna högre personalkostnader än budgeterat, med en avvikelse om 6,6 mnkr till följd. Detta berodde främst på ett ökat antal elever med särskilda behov, vilket innebar utökade resurser och därmed högre personalkostnader. Elevantalet inom grundskolans egen kommunala regi ökade med 35 elever under perioden januari till december, vilket var 118 elever färre än budgeterad ökning för samma period. För att säkerställa budgetföljsamhet genomförde verksamhetschef tillsammans med controller strukturerade åtgärdsplaner samt regelbundna och systematiska ekonomiska uppföljningar med samtliga resultatenheter. Dessa insatser syftade till att upprätthålla en långsiktigt hållbar ekonomisk balans inom verksamheten.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Grundskolenämndens sammanlagda budgetavvikelse för året var ett överskott om 4,2 mnkr, motsvarande 0,2 procent i förhållande till årets budget.

Prognosavvikelsen mäter hur väl årsprognosen i delårsrapporten per augusti månad överensstämmer med årets slutliga resultat. I delårsrapporten prognosticerades ett nettoresultat för året motsvarande 1 809,2 mnkr vilket motsvarade en negativ avvikelse mot budget med 23,0 mnkr. Fram till september månad finns det en osäkerhet i utfallet av antalet elever vad gällde höstterminen. Det slutliga årsresultatet var 1 782,0 mnkr, vilket innebar en positiv prognosavvikelse med 27,2 mnkr eller 1,5 procent. Prognosavvikelsen förklarades av statsbidrag från Skolverket som tillkom under årets senare del, samt omfördelade statsbidrag som stärkte resultatenheternas utfall, vilket inte beaktades i delårsrapporteringens årsprognos.

Investeringsredovisning

Grundskolenämndens beslutade investeringsbudget enligt kommunstyrelsens beslut för överföringsärenden investeringsmedel 2023–2024 (KS 2024-04-08, § 70) uppgick till 24,5 mnkr.

Projekt, mnkr	Helår 2024			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Förbrukning %
Central förvaltning och nämnd GN	-1,9	-17,2	15,2	11,3%
Grundskola år F-6 kommunal regi	0		0	
Grundskola år F-9 kommunal regi	-0,4	-7,4	7,0	4,9%
Grundskolenämnden	-2,3	-24,5	22,2	9,4%

Under 2024 uppvisade investeringsprojekten en betydande avvikelse mot budget. Grundskolenämnden redovisade ett utfall på 2,3 mnkr jämfört med en budget på 24,5 mnkr och en förbrukning på 9,4 procent av årsbudget. Inom den kommunala grundskolan (år F-9) uppgick utfallet till 0,4 mnkr i förhållande till en budget på 7,4 mnkr, vilket motsvarade en förbrukning på 4,9 procent. Den centrala förvaltningen och nämnden redovisade ett utfall med 1,9 mnkr, där förbrukningen av årsbudget uppgick till 11,3 procent.

Den låga budgetförbrukningen kan delvis förklaras av att vissa planerade investeringar, såsom att trygghetsinsatser och inventarieanskaffningar inte genomfördes i planerad omfattning. Exempelvis förbrukades endast en del av de avsatta medlen för "Inventarier och utrustning ny F-9 skola i Vega" för den nya F-9 skolan i Vega, vilket bidrog till de totala budgetavvikelserna. Delar av investeringsbudget på nämnden har i stället utförts av Tornberget i form av hyresgästpassningar som nämnden har beställt under året.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

Nämnden hade som mål att minska andelen obehöriga lärare under året vilket verksamheten aktivt har arbetat med. Andelen visstidsanställda som obehöriga lärare 2024 har minskat med 33,6 procent jämfört med 2023. Förflyttningar av tillsvidareanställda mellan enheterna har möjliggjort att behålla kompetens i nämndens verksamhet. De lärargrupper som fortsatt är svårrekryterade är ämneslärare i teknik, slöjd, hem- och konsumentkunskap, musik samt lärare i vissa moderna språk.

Haninge kommun har ett väl etablerat samarbete med flera universitetets och högskolors verksamhetsförlagda utbildning (VFU) dvs verksamhetsförlagd praktik för lärarstudenter. Förhoppningen är att studenterna återkommer till Haninge som legitimerade lärare.

Antalet anställda har minskat med 54 personer från 2023 till 2024. Antalet anställda personer var 1 407 under 2023 och 1353 under 2024. Minskningen har främst skett inom gruppen lärare som minskat med 30 personer. Drygt hälften av dessa lärare har slutat på Tungelsta skola till följd av att organisationen anpassats till att många elever valt att byta skola till en närliggande fristående skola.

Antal anställda								
	Antal personer		Antal anställningar		Antal årsarbetare		Medelålder	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Kvinna	1039	1000	1060	1017	1030,8	987,9	44,7	45,1
Man	368	353	374	358	363,9	348,5	39,9	40,2
Total	1407	1353	1434	1375	1394,7	1336,4	43,4	43,8

Tabell: Antal anställningar, Utbildningsförvaltningen, Grundskola

Ledar- och medarbetarskap

Den nya grundskoleledningen har under 2024 byggt upp en struktur för tydligare styrning med fokus på kvalitet och likvärdighet med målet att kunskapsresultaten ska öka. Vid läsårsstarten 2024 anordnades en uppstartskonferens för kommunens alla lärare med syftet att stärka delaktigheten och känslan av att vara en viktig del av Haninges skolkoncern samt att förankra en gemensam riktning för grundskolan i Haninge. Vid konferensen implementerades bland annat arbetet med screening inom svenska och matematik.

En arbetsgrupp har påbörjat arbetet med att förtydliga förstelärarnas uppdrag tillsammans med Sveriges lärare. Dessa insatser är påbörjade och kommer fortsätta under 2025 med målsättningen att nå bättre måluppfyllelse hos eleverna.

Arbetsmiljö

Under våren 2024 genomförde Arbetsmiljöverket en nationell inspektion av skolor med fokus på våld och hot om våld i samtliga kommuner i Sverige. I Haninge kommun inspekterades nio grundskolor. Fyra av skolorna fick inga anmärkningar och fem skolor behövde förtydliga sina rutiner vad gäller riskbedömningar i verksamheten. Rutinerna har förtydligats och inspektionen är avslutad. Som en del av åtgärderna efter inspektionen genomfördes en utbildningsinsats om riskbedömningar med samtliga chefer i alla skolor. Ett nytt APT-material om våld och hot om våld togs fram under våren utifrån ändringarna i arbetsmiljöföreskrifterna.

Alla nämndens verksamheter har tagit fram handlingsplaner utifrån resultaten av arbetsplatsundersökningen i syfte att förbättra HME-resultaten och utveckla arbetsmiljön på enheterna.

Medarbetarengagemang (HME)

År	Utfall			Mål
	2022	2023	2024	2026
Totalt	80	77,6	76,8	83
Motivation	80,5	77,2	75,6	
Ledarskap	78,9	76,2	75,1	
Styrning	79,3	79,3	79,8	

Tabell: HME, Utbildningsförvaltningen, Grundskola

Sjukfrånvaron är marginellt högre 2024 med 7,18 procent jämfört med 6,65 procent under 2023. Kommunfullmäktiges mål för kommunen är 6,5 procent. Det är högst sjukfrånvaro bland elevassistenter, fritidshemsledare och kökspersonal. Bland lärarna är det högst sjukfrånvaro hos lärare F-3, speciallärare samt lärare fritidshem. Högst sjukfrånvaro var under februari, mars, april och november. Korttidssjukfrånvaron är nästan dubbelt så hög som långtidssjukfrånvaron. Under 2024 har frågan om att sänka sjukfrånvaron varit aktuell i rektorsgruppen och en workshop kring sjukfrånvaro och främjande och förebyggande arbete har genomförts. Arbetet fortsätter under 2025.

Total sjukfrånvaro	2022	2023	2024	Förändring
Total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	7,90	6,65	7,18	+0,53

Kort- och långtidsfrånvaro	2022	2023	2024	Förändring
Korttidsfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro	64,0	63,4	63,9	+0,5
Långtidsfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro	36,0	36,6	36,1	-0,5

Sjukfrånvaro kön	2022	2023	2024	Förändring
Kvinnor (%)	8,19	7,06	7,69	+0,63
Män (%)	7,09	5,48	5,82	+0,34

Sjukfrånvaro ålder	2022	2023	2024	Förändring
Upp till 29 år (%)	8,45	7,08	8,03	+0,95
30 - 49 år (%)	7,68	6,52	7,38	+0,86
50 år och äldre	7,98	6,66	6,64	-0,02

Tabell: Sjukfrånvaro, Utbildningsförvaltningen, Grundskola

Förväntad utveckling

Det är ett långsiktigt arbete att vända den nedåtgående trenden vad gäller kunskapsresultat. Tydligare styrning och likvärdighet samt förbättrade analyser och riktade insatser skapar förutsättningar för ökade studieresultat. De insatser som görs för att höja resultaten bedöms ge en successiv effekt på elevernas måluppfyllelse.

Genom implementering av ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete för nämndens skolor är målet att utveckla en gemensam kvalitetsstruktur för ökad likvärdighet och hög måluppfyllelse i alla årskurser i alla skolor. Genom nämndens systematiska kvalitetsarbete ska processer tydliggöras med utgångspunkt i nationella och kommunala dokument samt styra verksamheternas kvalitetsarbete mot uppsatta mål. En viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet är att tillgängliggöra och paketera data för skolledningarna med hjälp av systemstöd.

Under 2025 påverkas grundskolan fortsatt av evakueringar med anledning av renoveringar och underhåll. Vendelsöalmsskolan är fortfarande utlokaliserad på flera olika platser och den nya byggnaden ska stå klar till hösten 2025. En del av Svartbäcksskolans anpassade grundskola flyttas under våren till Jordbro. Till läsårsstarten i augusti läggs Runstensskolan ner och eleverna erbjuds plats i Vikingaskolan.

Konkurrensutsättning

Nämnden har under året genomfört en större upphandling som avser bemanningstjänster för pedagogisk verksamhet. Avtalet omfattar även förskolenämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden samt kommunerna Nynäshamn, Huddinge och Botkyrka. Det totala avtalsvärdet är drygt 274 miljoner kr. Under året har nämnden avropat drygt 8,3 miljoner kr från Lärarförmedlarna, People Productions Sweden AB, enligt tabell nedan.

Under året har nämnden genomfört en större upphandling med ett avtalsvärde på 2,85 miljoner kr som avser skolskjuts för elever som har sin skolgång på Ornö och Utö.

Vidare har nämnden gjort avrop från åtta olika leverantörer där det sammanlagda värdet som avropats från respektive leverantör överstiger 2 miljoner kr. Det sammanlagda värdet för dessa avrop är ungefär 60,5 miljoner kr och avser områdena mat, lokaler, vidareutbildning för pedagoger och undervisningsmaterial.

Avropen har gjorts från följande leverantörer till angivna summor:

• Martin & Servera Restauranghandel AB	28,05 mnkr
• Lärarförmedlarna, People Productions Sweden AB	8,33 mnkr
• Specialpedagogiska skolmyndigheten, Härnösand	8,07 mnkr
• Läromedia Bokhandel Örebro AB	7,15 mnkr
• Statens Skolverk	2,43 mnkr
• Lekolar AB	2,25 mnkr
• Tornbergets Fastighetsförvaltning AB	2,04 mnkr
• Arla Foods AB	2,09 mnkr

Internkontroll

Genom intern kontroll kontrolleras att verksamheterna fungerar på ett bra sätt, är kostnadseffektiva, att saker görs på rätt sätt och att inga oegentligheter förekommer. Målet med intern kontroll är att säkerställa:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

En god intern kontroll kännetecknas också av att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En riskanalys ligger till grund för vilka kontrollmoment och kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna.

Kontroller och åtgärder

För perioden har följande kontroller genomförts av nämnden.

Uteblivna orosanmälningar

Risk att orosanmälningar inte görs av medarbetare på grund av rädsla för hot och våld från vårdnadshavare med våldskapital om kommunen inte har tillräckliga rutiner för att trygga personalen. Detta kan leda till att barn i behov av hjälp från socialnämnden inte uppmärksammas och far illa.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att orosanmälningar görs i enlighet med regelverk	D2, ÅR	Kontroll genomförd.
Beskrivning: Intervju/enkät/diskussion med rektorer i utsatta områden samt kontroll av antal orosanmälningar		
Kommentar: Kontroll har genomförts i dialog mellan verksamhetschef och rektorer. Regelverk och rutiner förankrades med skolledningar och lärare under den gemensamma planeringsdagen i augusti.		
Åtgärd Inga specifika åtgärder är planerade med anledning av resultatet på kontrollerna. Ny kontroll kommer göras under 2025. Under 2025 påbörjar grundskolan ett samarbete med Linköpings universitet med syftet att ta fram en utbildning för att stärka grundskolepersonalens förmåga att upptäcka tidigare tecken på att barn far illa.		

Ökad otrygghet hos elever och personal

Organiserad brottslighet i närområdet kan leda till ökad otrygghet och dåligt mående hos barn och personal om det saknas processer för att fånga upp och trygga dessa.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att personal och chefer har verktyg att hantera situationer som uppstår i verksamheten till följd av våldsincidenter i kommunen	ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Intervju/enkät/diskussion med rektorer		
Kommentar Arbetet med att trygga Haninges elever sker både i samverkan med andra förvaltningar och i utbildningsförvaltningens egen verksamhet. Förmågan att möta elever som hamnat i kriminalitet eller i kriminalitetsnära sammanhang har stärkts och strukturerna förbättrats genom arbetet med Skolakuten. Under 2024 har skolorna sett över och förankrat rutinerna vid hot och våld. Risk- och konsekvensbedömningar har gjorts på samtliga skolor och handlingsplanerna har uppdaterats. Arbetet har följts upp av verksamhetschef.		
Åtgärd Behovet av eventuella ytterligare åtgärder ses över i januari 2025.		

Bristande arbete med PDV

Risk att brister i skolornas arbete med pågående dödligt våld (PDV) innebär att en incident inte hanteras på bästa sätt

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att skolorna har ändamålsenliga processer och rutiner för att hantera PDV	D2, ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Intervju/enkät/diskussion med rektorer		
Kommentar Kontrollen visar att Co-safe implementerats under året och att utbildningsförvaltningen har anställt en verksamhetsutvecklare med fokus på beredskap och säkerhet som har haft dialog med samtliga skolor om deras PDV-beredskap under höstterminen 2024. Utifrån dialogerna har flera skolor har genomfört PDV-övningar under hösten.		
Åtgärd Inga specifika åtgärder planeras utöver löpande arbete för att vidmakthålla status. En stor gemensam krisövning planeras inför 2025.		

Avsteg från riktlinjer på grund av otillbörlig påverkan

Risk att tryck externt och internt vid myndighetsutövning och andra beslut kan leda till avsteg från riktlinjer och rutiner

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att avsteg från riktlinjer endast sker i enlighet med de juridiska förutsättningar som finns	D2, ÅR	Kontroll genomförd.
Beskrivning: Intervju/enkät med beslutsfattare för att kontrollera hur/om avsteg görs		
Kommentar: Nämnden har genom kontrollerna identifierat att skolskjuts är det område där risken är störst för att avsteg görs utanför riktlinjerna. Förvaltningen har under hösten tagit ett första steg genom att säkerställa rutinen för hur beslut fattas kring när elever behöver byta skola då detta ligger till grund för rätten till skolskjuts. På så sätt säkerställs att beslut gällande avsteg förbereds och att utbildningsdirektören är den enda som kan fatta beslut om avsteg.		
Åtgärd Rutinen för arbetet med att rapportera avsteg behöver ses över. Detta arbete kommer påbörjas under 2025.		

Bristande personuppgiftshantering

Risk att personuppgifter behandlas på ett felaktigt sätt på grund av bristande kunskaper om GDPR hos medarbetare

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att nämndens rutiner för personuppgiftsbehandlings efterlevs	ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Kontroll av att medarbetare genomgått utbildning i GDPR. Digital utbildning finns i teamet Juridik och verksamhetsstöd och är obligatorisk för all personal att genomgå.		
Kommentar: En obligatorisk GDPR-utbildning för all personal i kommunen har tagits fram, kommunicerats och genomförts på skolorna.		
Åtgärd Förvaltningens jurister kommer att se över och uppdatera utbildningen		

Felaktiga rekryteringar

Brister i rekryteringsarbetet i form av att kommunens riktlinjer för rekrytering inte följs kan leda till att det inte är de bäst lämpade kandidaterna som anställs. Om brister framkommer kan det även leda till goodwillförlust för kommunen.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att kommunens riktlinjer för rekrytering följs	ÅR	Kontroll genomförd.
Beskrivning: Stickprovskontroller på genomförda rekryteringar		
Kommentar: Stickprovskontroll av två slumpvis utvalda anställningar som genomförts under året har genomförts och granskats utifrån följande frågeställningar. 1. Har en tjänste- och kravprofil upprättats? 2. Har omplaceringsgruppen godkänt rekryteringen innan den påbörjats? 3. Har kommunens rekryteringssystem Varbi använts vid rekryteringen? 4. Har tjänsten utannonserats externt? Svaret på samtliga frågor har varit jakande för de granskade anställningarna.		
Åtgärd Verksamhetschef arbetar aktivt tillsammans med HR och rektorerna för att säkerställa att rekryteringar sker på rätt sätt.		

